

A Legfelsőbb Bíróság a Horváth Ügyvédi Iroda ... által képviselt felperesnek a dr.Szűcs Ügyvédi Iroda ... által képviselt ... alperes ellen vételár megfizetése iránt a Baranya Megyei Bíróságon 14.G.20.529/2009. számon indult és a Pécsi Ítéltábla 2010. május 12-én kelt Gf.IV.30.077/2010/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Legfelsőbb Bíróság a Pécsi Ítéltábla Gf.IV.30.077/2010/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.000.000 (Egymillió) Ft + ÁFA felülvizsgálati eljárási költséget.

Köteles továbbá az alperes a Magyar Államnak külön felhívásra 2.500.000 (Kettőmillió-ötszázezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket megfizetni.

I n d o k o l á s:

A felperes és a perben nem álló F. Kft. 2008. április 21-én adásvételi szerződést kötött. A szerződés alapján a F. Kft-nek 104.655.965 Ft, 2008. december 15-ével esedékes vételár tartozása keletkezett.

E tartozást a F. Kft., az alperessel szemben fennálló 135.701.961 Ft összegű vételár követeléséből, 104.655.965 Ft-nak a felperesre történő engedményezésével kívánta kiegyenlíteni. Az engedményezési szerződést 2008. szeptember 30-án kötötte meg a felperes az engedményezővel, aki az alperes teljesítéséért az engedményezéssel egyidejűleg készfizető kezességet is vállalt. Az engedményezésről az alperes értesítést kapott.

Ezt követően a Zala Megyei Bíróság a 2008. október 30-án, a Céglözlönyben közzétett határozatával az engedményező, készfizető

kezeséget vállalt F. Kft. felszámolását elrendelte. A felperes kezességvállalás jogcímén, a 104.655.965 Ft-os hitelezői igényét a felszámolónak bejelentette. A felszámoló a követelést „f” kategóriába besorolva nyilvántartásba vette.

A felszámolási eljárásban azonban az adós és a hitelezők egyezséget kötöttek. Egyezségüket a bíróság a 2009. november 11-én jogerőre emelkedett végzésével jóváhagyta. Az egyezség alapján a F. Kft. a felperes követelését 1 %-ban elégítette ki, 2009. december 3-án 1.047.560 Ft-ot átutalva a felperesnek.

A felperes a 2009. március 11-én benyújtott, utóbb módosított keresetében az alperest 103.608.405 Ft vételár és ennek 2008. december 15-től a kifizetésig járó törvényes késedelmi kamatainak megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes a kereset elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy a felszámolási eljárás során kötött egyezség hatálya valamennyi hitelezőre, így a felperesre is kiterjed. Az egyezség alapján a felperes követelése kielégítést nyert, így azzal az alperessel szemben nem léphet fel.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította.

Jogi álláspontja az volt, hogy a felszámolási eljárás során kötött egyezségben a felperes részt vett, az abban foglaltakat elfogadta. Ennek alapján - a Ptk. 276. § (1) bekezdése értelmében - a felperesi vételár követelés kielégítést nyert. A felperes emiatt az alperessel szemben további igénnyel nem léphet fel.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 103.608.205 Ft-ot, és ennek 2008. december 16-tól a kifizetés napjáig számított törvényes késedelmi kamatait, valamint a felperes első- és másodfokú perköltségét.

Határozatának indokolásában kifejtette: a felperes követelésének főkötelezettje az alperes, akinek teljesítéséért a perben nem álló F. Kft., a Ptk. 272. § (1) bekezdése illetve a 274. § (2) bekezdése alapján, készfizető kezességet vállalt. A felperessel szemben az alperes és a készfizető kezes a követelés kielégítéséért egyetemlegesen tartozott helytállni. A felperes jogosult volt bármelyikőjüktől a teljes követelésének megfizetését igényelni. A F. Kft és a felperes között, a felszámolási eljárásban létrejött egyezség alapján, a felperesi követelésnek az 1 %-a térült meg. Ez a követelésrész, átszállt a kezesre a Ptk. 276. § (1) bekezdése alapján. Miután az alperest, illetve a kezest terhelő szolgáltatás osztható volt, a módosított keresettel érvényesített, fennmaradó követelésrészt a főkötelezett alperes köteles megfizetni.

Hangsúlyozta a másodfokú bíróság, hogy a felszámolási eljárásban kötött, a Pp. 148. § (3) bekezdésében foglaltak szerint, a bíróság által jóváhagyott egyezség, és az annak alapján történt teljesítésnek kizárólag a kezesi kötelezettség megszűnése volt a következménye. A kezesség - Ptk. 273. § (1) bekezdésében megfogalmazott - járulékos jellege ugyanis azt jelenti, hogy csak a kezes kötelezettsége igazodik a főkötelezett kötelezettségéhez. A járulékos kötelezett oldalán bekövetkező jogi tények csak annyiban hatnak ki a főkötelezettre, amennyiben azok a jogosult kielégítéséhez vezetnek.

A másodfokú bíróság álláspontjának alátámasztásaként utalt a Legfelsőbb Bíróság 1/2007. PJE jogegységi határozata indokolásának III. pontjában kifejtettekre.

Az alperes a jogerős ítélettel szembeni felülvizsgálati kérelmében, kérte annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását. Előadta, hogy a támadott határozat az adós és a hitelezők között létrehozható egyezségről rendelkező, a csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. tv. (a továbbiakban: Cstv.) 41. § (1) bekezdését, az egyezség megkötésének feltételeiről illetve hatályáról rendelkező Cstv. 44. § (1) bekezdését sérti. Hivatkozott arra, hogy a Ptk. 337. § (1) bekezdése értelmében, egyetemleges kötelezettség esetében, bármelyik kötelezett teljesít, a többi kötelezettnek a jogosulttal szembeni kötelezettsége megszűnik. A felek között ugyanabból a ténybeli alapból származó, ugyanazon jog iránt folyamatban volt perben hozott jogerős ítélet meghozatala után előterjesztett keresetlevelet a Pp. 130. § (1) bekezdés d) pontja alapján, idézés kibocsátása nélkül el kell utasítani. A bíróság által jóváhagyott egyezségnek a bírói ítélettel azonos hatálya van, a Pp. 148. § (4) bekezdése értelmében. Állította, mivel a készfizető kezest és az alperest mint főkötelezettet ugyanaz a tartozás terhelte - egyetemleges kötelezettként - e tartozásnak a felszámolási eljárásban kötött egyezség alapján történt kiegyenlítésével, az alperes is szabadult az őt terhelő kötelezettségtől, és a jelen eljárás során a Pp. 130. § (1) bekezdés d) pontját alkalmazni kellett volna.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján. Megállapította, hogy a támadott határozat nem jogszabálysértő.

A másodfokú bíróság helytállóan mutatott rá arra, hogy a jogvita eldöntése során annak volt jelentősége, hogy a felperes által érvényesített igény kielégítéséért, a perben nem álló F. Kft. - a

Ptk. 273. § (1) bekezdése illetve 274. § (2) bekezdése szerint - készfizető kezesként, míg az alperes főkötelezettként volt köteles helytállni. Ebből következik, hogy a F. Kft. osztható szolgáltatásra vonatkozó (a pénzfizetési kötelezettség egy részének) teljesítése csak olyan részben hatott ki a főkötelezett alperesre amennyiben a kezes a jogosultat kielégítette. A rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy az alperest terhelő 104.655.965 Ft-ból, az e kötelezettséghez igazodóan azonos összegért helytállni köteles készfizető kezes, mindössze 1.047.560 Ft-ot térített meg. Az általa, a felszámolási eljárásban kötött egyezségnek nem az alperes által hivatkozott jogi hatálya volt. Az a körülmény, hogy a felperes az őt megillető tartozásból a készfizető kezes által kifizetett 1 %-ot az érvényesített hitelezői igény kielégítéseként elfogadott, nem jelentette azt, hogy a meghaladó igényéről a főkötelezettel szemben is lemondott. A felszámolási eljárásban kötött egyezségnek kizárólag az volt a jogi hatása - amint arra a másodfokú bíróság is rámutatott - hogy a készfizető kezes mentesült a felperessel szemben vállalt fizetési kötelezettsége alól. A felperes - a készfizető kezesi felelősség megszűnése miatt - igényt már csak a főkötelezettel szemben érvényesíthet. A főkötelezett teljesítéséért a kezes már nem fog helytállni.

Alapítvánnyal hivatkozott arra is az alperes, hogy a másodfokú bíróság a Cstv. 41. § (1) és 44. § (1) bekezdésében, illetve a Pp. 148. § (4) bekezdésében és a Pp. 130. § (1) bekezdés d) pontjában foglaltakat megsértette. A Pp. 130. § (1) bekezdés d) pontja, ugyanazon felek között, ugyanabból a ténybeli alaphoz származó, ugyanazon jog iránt hozott jogerős határozat esetén írja elő az utóbb előterjesztett keresetlevél, idézés kibocsátása nélküli elutasítását. A jelen per a felszámolási eljárásban kötött egyezség hatálya alá tartozó felektől különböző felek között volt folyamatban. Az alperes egy adásvételi szerződés illetve engedményezés alapján fennálló kötelezettség címén köteles a felperes részére teljesíteni, míg a F. Kft-vel szemben az igényérvényesítés jogcíme a készfizető kezesség volt. A Pp. 130. § (1) bekezdés d) pontjában írt együttes feltételek hiányában, ezért nem volt akadálya a perbeli kereset érdemi elbírálásának. A felszámolási eljárásban kötött egyezségnek csak annyiban volt jelentősége, hogy a felperes kizárólag az annak alapján megtérített pénzösszeget meghaladóan érvényesíthette a főkötelezett alperessel szembeni igényét. A jogerős határozat a Ptk. 337. § (1) bekezdését sem sérti. A peres felek között ugyanis nem volt vitatott, hogy a felszámolási eljárásban kötött egyezség alapján nem került sor az egész szolgáltatás megfizetésére. Márpedig az említett jogszabály az egyetemleges kötelezettség megszűnését a jogosulttal szembeni egész szolgáltatásnak bármely kötelezett általi teljesítéséhez, vagy beszámítással történő megszüntetéséhez köti. A felperes a felszámolási eljárásban kötött egyezséggel kizárólag a készfizető

kezessel szemben fennálló hitelezői igényének kielégítését ismerte el. Olyan kijelentést - a peres adatok szerint - nem tett, hogy a meghaladó követelését a főkötelezettel szemben sem kívánja érvényesíteni.

A Legfelsőbb Bíróság, mindezekre tekintettel az eljárási jogszabálysértés nélkül hozott, az anyagi jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint, a felülvizsgálati kérelmet eredménytelenül előterjesztő alperes köteles a felperes jogi képviseleti munkadíjból álló perköltségét megtéríteni.

Köteles továbbá az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (továbbiakban: Itv.) 59. § (1) bekezdése alapján, a személyes illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt, felülvizsgálati eljárási illetéket a Magyar Államnak megfizetni.

Budapest, 2011. március 31.

Dr.Bodor Mária sk. a tanács elnöke, Dr.Pethőné dr.Kovács Ágnes sk.
előadó bíró, Dr.Csóke Andrea sk. bíró